

آیین نامه

رسیدگی به تخلفات کارگزاری

مصوب جلسات 76/6/17 و 76/7/28 شورای بورس با آخرین تغییرات 82/12/4

فصل اول: انواع تذکرات و مجازات ها

انواع مجازات ها و جرایم موضوع این آیین نامه به شرح زیر طبقه بندی می شوند.

الف) تذکر کتبی بدون درج در پرونده کارگزار.

ب) اخطار کتبی و درج آن در پرونده کارگزار.

ج) تعلیق برای مدت معین.

د) لغو پروانه کارگزاری.

ماده 2: هر یک از شکایات اقامه شده، بایستی به صورت مکتوب به دبیرخانه هیئت مدیره سازمان کارگزاران تسلیم گردد. دبیرکل موظف است در اسرع وقت، موضوع شکایت را جهت اتخاذ تصمیم به اطلاع هیئت مدیره سازمان کارگزاران برساند.

ماده 3: برای هر یک از شکایات اقامه شده بایستی پرونده جداگانه ای تشکیل گردد.

ماده 4: هیئت مدیره سازمان کارگزاران موظف است پس از مطالعه پرونده شکایت و انجام بررسی های لازم موارد اتهام را به طور کتبی به کارگزار ابلاغ و از تاریخ ابلاغ، مهلتی حداکثر 10 روز، برای دریافت نظرات کارگزار مورد شکایت منظور نماید.

تبصره: کارگزار مورد شکایت می تواند به منظور ارائه دلایل، مدارک و نظرات خود از هیئت مدیره سازمان کارگزاران تقاضای تمدید مهلت نماید. اتخاذ تصمیم در این مورد با هیئت مدیره سازمان کارگزاران است. در هر حال مهلت تمدید شده نباید از 10 روز تجاوز نماید. در صورت موافقت هیئت مدیره سازمان کارگزاران با تمدید مهلت، مراتب امر بایستی کتباً به کارگزار مورد شکایت ابلاغ گردد.

ماده 5: کارگزار می تواند پس از اطلاع از موارد اتهام، در مهلت مقرر از سوی هیئت مدیره سازمان کارگزاران، پاسخ کتبی، مدارک و مستندات لازم را به دبیرکل بورس تسلیم و رسید دریافت نماید. عدم دریافت دفاعیه کارگزار مورد شکایت در مهلت مقرر، موجب تأخیر در رسیدگی هیئت مدیره سازمان کارگزاران و صدور رأی نخواهد شد.

ماده 6: در مواردی که پرونده کارگزار در هیئت مدیره سازمان کارگزاران تحت رسیدگی باشد و ضرورت اقتضا نماید که فعالیت‌های جاری وی تا زمان صدور رأی قطعی، متوقف گردد، در چنین مواردی به پیشنهاد دبیرکل بورس، جلسه هیئت مدیره سازمان کارگزاران به صورت فوق‌العاده برگزار خواهد شد تا در مورد ادامه یا عدم ادامه فعالیت‌های جاری کارگزار تا زمان صدور رأی قطعی اتخاذ تصمیم شود.

ماده 7: هیئت مدیره سازمان کارگزاران می‌تواند از کارگزار برای ادای توضیحات دعوت به عمل آورد. عدم حضور کارگزار مانع از رسیدگی و اخذ تصمیمات هیئت مدیره سازمان کارگزاران نخواهد بود.

کارگزار نیز می‌تواند برای ادای توضیحات درخواست حضور در جلسه هیئت مدیره سازمان کارگزاران را بنماید.

در این صورت بایستی تقاضای خود را کتباً به دبیرکل بورس تسلیم و هیئت مدیره سازمان کارگزاران مکلف است از نام‌برده برای ادای توضیحات دعوت به عمل آورد.

ماده 8: هیئت مدیره سازمان کارگزاران پس از رسیدگی به اسناد و مدارک موجود در پرونده و توجه کامل به مدافعات کارگزار، اقدام به صدور رأی خواهد کرد. رأی هیئت مدیره سازمان کارگزاران باید مستدل و مستند به موارد مندرج در این آیین‌نامه و سایر مقررات مورد عمل و در عین حال مشتمل بر شرح تخلفات کارگزار امضای کلیه اعضای هیئت مدیره سازمان کارگزاران حاضر در جلسه باشد.

تبصره 1: نظرات مخالف عضو یا اعضای هیئت مدیره سازمان کارگزاران (اقلیت) باید به صورت کتبی ذیل امضای عضو و یا اعضای مخالف درج گردد.

تبصره 2: در مورد مجازات‌های تعلیق یا اخراج کارگزار مراتب باید به اطلاع شورای بورس برسد.

ماده 9: آرای صادره از سوی هیئت مدیره سازمان کارگزاران بایستی ظرف مدت یک روز کاری از تاریخ صدور آن به کارگزار متخلف ابلاغ گردد. به استثنای موارد مندرج در ماده (10) این آیین‌نامه که رأی صادره قابل فرجام‌خواهی است. در سایر موارد آرای صادره هیئت مدیره سازمان کارگزاران قطعی است.

تبصره: در مورد مجازات‌های تعلیق و لغو پروانه کارگزاری، معاملات کارگزار بلافاصله متوقف می‌گردد.

ماده 10: در موارد ذیل آرای صادره از سوی هیئت مدیره سازمان کارگزاران، قابل فرجام‌خواهی است. در چنین مواردی کارگزار متخلف می‌تواند مراتب اعتراض خود را به صورت کتبی به رأی

صادره همراه با مستندات لازم ظرف مدت 10 روز کاری از تاریخ ابلاغ رأی به وی برای رسیدگی و تجدید نظر به دبیرخانه شورای بورس تسلیم و رسید دریافت نماید:

1. تعلیق موقت.

2. لغو پروانه کارگزاری.

فصل دوم: تخلفات و مجازات‌ها

ماده 11: تخلفاتی که می‌تواند موجبات تذکر کتبی بدون درج در پرونده کارگزار را فراهم آورد، عبارت‌اند از: عدم پذیرش یک تا سه نفر از اشخاص واجد صلاحیت به‌عنوان کارآموز کارگزاری طبق مقررات.

ماده 12: تخلفاتی که می‌تواند موجبات اخطار کتبی و درج آن در پرونده کارگزار را فراهم آورد، عبارتند از:

الف) کارگزاری که حساب جاری جداگانه‌ای را در یکی از بانک‌ها جهت انجام معاملات بورسی افتتاح و طبق مقررات جاری بورس تعهدات لازم را به سازمان کارگزاران ارایه ننماید.

ب) کارگزاری که ظرف مدت هفت روز از تاریخ انجام معامله، تشریفات مربوط به انتقال سهام معامله شده را انجام ندهد.

ج) کارگزاری که تعهداً سفارشات خرید و فروش مشتریان را نپذیرد.

د) کارگزاری که به دستورات اداری سازمان بورس توجه ننماید.

هـ) کارگزاری که تعهداً اولویت سفارشات خرید و فروش مشتریان را به ترتیب تاریخ رعایت ننماید.

و) کارگزاری که دیون ناشی از معاملات خود را پس از سپری شدن مهلت مقرر بلافاصله پرداخت ننماید.

ز) کارگزاری که سفارشات خرید و فروش خود را مطابق مقررات ثبت نکند.

ح) استفاده از موقعیت مسکونی به‌عنوان محل فعالیت شرکت کارگزاری و عدم نصب تابلو به شکل مناسب در آن.

ط) کارگزاری که از کد خرید گروهی، کد معاملاتی و ایستگاه کاری سایر شرکت‌های کارگزاری استفاده ننماید.

ماده 13: تخلفاتی که موجب محرومیت از انجام معاملات تا 20 جلسه معاملاتی می‌گردند، عبارتند از:

الف) کارگزاری که مشارکت یا مدیریت خود را در مؤسسات یا شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، بلافاصله به اطلاع دبیرکل سازمان بورس نرساند.

- ب) کارگزاری که نسبت به انجام تبلیغات حرفه‌ای برخلاف آیین‌نامه مربوطه اقدام نماید.
- ج) کارگزاری که دفاتر و حساب معاملات خود را طبق دستورالعمل هیئت مدیره سازمان بورس نگهداری ننماید.
- د) کارگزاری که گزارش حسابرسی عملکرد خود را حداکثر ظرف مدت چهار ماه از تاریخ پایان سال مالی، به دبیرکل بورس تسلیم ننماید.
- ه) کارگزاری که از امضا و تأیید اعلامیه‌ها و مدارک ذی‌ربط در ارتباط با معاملات امتناع نماید.
- و) کارگزاری که برخلاف موارد مندرج در آیین‌نامه معاملات، به مشتریان تخفیف اعطا نماید.
- ز) کارگزاری که به هر نحو بدون اجازه از کد معاملاتی مشتریان به نفع خود و سایرین استفاده نماید.
- ح) عدم ارایه یا تأخیر در ارسال تمام یا قسمتی از اطلاعات و اسناد مورد درخواست سازمان و هیئت نظارت، به‌ویژه در حین بازرسی.
- ط) انجام هرگونه معامله و یا رفتاری که منجر به ارایه ظاهری گمراه‌کننده از روند معاملات، ایجاد قیمت‌های ساختگی و ترغیب افراد به انجام یا عدم انجام معاملات گردد.
- ی) کارگزاری که رأساً و یا از طریق هماهنگی با کارگزار دیگر با هدف به‌دست آوردن سهم در قیمت و یا حجم مورد نظر اقدام به معاملاتی به صورت هم‌زمان و یا غیرهم‌زمان بنماید.
- ی) کارگزاری که بدون رعایت مقررات مربوط نسبت به اداره امور سرمایه‌گذاری‌ها به نمایندگی از طرف اشخاص حقیقی و یا حقوقی اقدام نماید.
- ل) کارگزاری که به دریافت کد و انجام معامله به نام سهامداران ساختگی اقدام نماید.*
- م) شرکت کارگزاری‌ای که موجودی حساب‌های جاری معاملاتی آن در هر مقطع زمانی پوشش‌دهنده تعهدات شرکت به مشتریان بستانکار نباشد.*
- ن) کارگزاری که در اجرای آیین‌نامه معاملات عمده، تا پایان روز معاملاتی مربوط در صورت وجود تقاضا به قیمت پایه و یا بالاتر از آن، از انجام معامله خودداری نماید.*
- س) کارگزاری که در اجرای آیین‌نامه معاملات عمده که به روز دوم منتقل می‌شود از ورود آخرین پیشنهاد خرید خود در روز قبل به سامانه خودداری نماید.*
- ماده 14:** تخلفاتی که موجب محرومیت از انجام معاملات از 20 تا 40 جلسه معاملاتی می‌شوند، عبارتند از:
- الف) کارگزاری که جز در موارد مشخص شده از طرف هیئت مدیره سازمان بورس، خود را به نام نماینده سازمان بورس معرفی ننماید.
- ب) کارگزاری که جز در موارد مشخص شده از طرف هیئت مدیره سازمان بورس، به نام سازمان بورس ایجاد تعهد ننماید.

ج) مدیران عامل و رؤسای هیئت مدیره شرکت‌های کارگزاری که دارای صلاحیت اعطا شده از طرف بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌باشند و نمایندگان رسمی و پذیرفته شده شرکت‌های کارگزاری که در امور مربوط به خرید و فروش سهام فعالیت دارند، در صورتی که در هر سال بیش از مبلغ مصوب برای خود و یا فرزندان صغیر خود، سهام خریداری نمایند و یا بیش از مبلغ مصوب جهت خود و فرزندان صغیر خود سهام به فروش رسانند.

د) کارگزاری که وجوه نقد دریافتی از مشتریان خود را در روز دریافت و یا حداکثر در روز بعد به حساب جاری مخصوص عملیات کارگزاری واریز ننماید.

ه) کارگزاری که مسئولیت کارگزاری اعم از تشخیص مالکیت، احراز وکالت و اصالت اوراق بهاداری را که فروخته است، تقبل ننماید.

ماده 15: تخلفاتی که موجب محرومیت از انجام معاملات حداکثر از 40 تا 60 جلسه معاملاتی می‌شوند، عبارتند از: کارگزاری که برخلاف مقررات بندهای 1 و 3 ماده (16) قانون تأسیس بورس اوراق بهادار اقدام نماید.

ماده 16: تخلفاتی که سبب لغو پروانه کارگزاری می‌شود، عبارتند از:

الف) کارگزاری که برخلاف مقررات بند (2) ماده (16) قانون تأسیس بورس اوراق بهادار اقدام نماید.

ب) کارگزاری که معامله اوراق بهادار شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار را، خارج از سیستم مکانیزه و یا جلسات رسمی معاملات و خارج از اطلاع و نظارت سازمان بورس انجام دهد.

ج) کارگزاری که برخلاف مواد 27 و 28 قانون تأسیس بورس اوراق بهادار، اوراق بهادار و یا وجوهی را که برای انجام معامله به وی سپرده شده است را به نفع خود و یا دیگران مورد استفاده قرار دهد و یا حفظ اسرار دستوردهندگان را رعایت ننماید.

ماده 17: در هر سال تکرار تخلفات از موارد 11 الی 15، در هر مورد مجازات‌ها را یک درجه تشدید خواهد کرد.

تکرار تخلفات موضوع ماده (16) این آیین‌نامه سبب لغو پروانه کارگزاری و سلب صلاحیت مدیرعامل شرکت کارگزاری خواهد شد.

ماده 18: در صورت ارتکاب به تخلفاتی که در این آیین‌نامه پیش‌بینی نشده است، هیئت مدیره سازمان کارگزاران نسبت به تعیین نوع تخلف و انطباق آن با یکی از مواد 11 الی 16 این آیین‌نامه جهت تصمیم‌گیری به شورای بورس اقدام خواهد کرد.

ماده 19: هرگونه تغییر در این آیین‌نامه منوط به تصویب شورای بورس می‌باشد.

آیین نامه رسیدگی به تخلفات کارگزاری در 19 ماده و چهار تبصره به تصویب شورای بورس
رسید.